

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

Developing Reading Comprehension Package of Thai subject in Mathayom
Suksa 1, Baan Han School, Hatyai Songkhla

พล เหลืองรังษี^{1*}, ซิตีอัยเซาะ ซียง², ทศวรรณ ลือชัย², ฮาฟิซะห์ ดาตุมะดา² และนุรามานี บาโด²
Pol luangrangsee^{1*}, Sitiaisoh Seeyong², Thatsawan Luechai², Hafeesah Datumada²
and Nuramane Bado²

¹ อาจารย์ประจำ, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecturer of Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

² นักศึกษา, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Student of Department Thai Language, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

* Corresponding author, E-mail: pol@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด
สงขลา ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความก่อนเรียนและ
หลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และเพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน
ที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านหาร จังหวัดสงขลา จำนวน 14 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการรู้เรื่องการอ่านจับใจความ 2) แบบฝึกทักษะชุดเรื่องการ
อ่านจับใจความจำนวน 4 ชุด 3) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ และ
4) แบบประเมินความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean)
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การหาประสิทธิภาพการพัฒนาแบบฝึกทักษะ E_1/E_2
และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยวิธี t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.55/81.40 ซึ่งเป็นไป
ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แสดงความคิดเห็นต่อชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
ว่ามีความเหมาะสมระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.49 คะแนน

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดฝึกทักษะ, การอ่านจับใจความ, กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop and find efficiency of reading comprehension package of Thai subject in Mathayom Suksa 1, Baan Han School, Hatyai Songkhla on the standard efficiency criterion 80/80. 2) to compare reading comprehension outcomes before and after learning with reading comprehension package and to survey the Mathayom Suksa 1 students' opinion towards learning with reading comprehension package. The sample in the research were 14 Mathayom Suksa 1 students of Baan Han School, Songkhla. Population and sample group was the same group in this research by using purposive sampling. The research instrument were 1) one lesson plan on reading comprehension 2) 4 packages of reading comprehension 3) Pre – test and Post – test about reading comprehension and 4) questionnaires. The data were analyzed by Percentage, mean, Standard Deviation, E_1/E_2 and Paired t-test

The results of this research were as follow:

1. The efficiency of reading comprehension of Thai subject in Mathayom Suksa 1 students, Baan Han School was 80.55/81.40. It is on the standard efficiency criterion 80/80.

2. Learning outcomes after using reading comprehension package was higher than before using reading comprehension, there was statistically significant at .05 level.

3. Mathayom Suksa 1 students' opinion toward learning using reading comprehension package were at high agreement level. ($\bar{X}$ 4.49)

Keyword: Developing package, Reading Comprehension, Thai subject

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูล สารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้กระบวนการคิดวิเคราะห์หิววิจารณ์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้พัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี สุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ : 1)

ภาษามีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เป็นศูนย์กลางยึดคนทั้งชาติ ในการดำรงตน อยู่ในสังคมจำเป็นต้องใช้ภาษาเพื่อแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูล สารสนเทศต่าง ๆ ภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาตามสภาพวัฒนธรรมของกลุ่มคน ตามสภาพ ของสังคมและเศรษฐกิจ และเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ จึงจำเป็นที่ศึกษาวรรณกรรมตลอดจน เอกลักษณ์ของชนชาติต่าง ๆ ภาษาจึงเป็นศิลปะมีความงดงามในกระบวนการใช้ภาษา การที่จะเข้าใจ

ภาษา และใช้ภาษาได้ดีจะต้องมีความสนใจศึกษาสังเกตให้เข้าถึงรสของภาษาด้วย ซึ่งการใช้ภาษาเป็นทักษะที่ผู้ใช้ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และการดูสื่อต่าง ๆ รวมทั้งต้องใช้ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา เพื่อสื่อสารให้เกิดประสิทธิภาพ และใช้อย่างคล่องแคล่ว มีวิจารณ์ญาณและมีคุณธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้มุ่งหวังคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านการอ่านว่า ผู้เรียนต้องอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเขียนกรอบแนวคิด ฟังความคิย่อความเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้วิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน และหลักสูตรได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการอ่านไว้ดังนี้คือ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานที่ 1:1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่จำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิตซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้ว ยังให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความได้สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ดังที่ สมพร มั่นตะสูตร (2534 อ้างถึงใน นิรติศัย สุตเพาะ, 2555: บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นการรับรู้ความหมายจากถ้อยคำที่ตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือ โดยผู้อ่านรับรู้ว่าคุณเขียนให้ส่งอะไรมายังผู้อ่าน ทั้งในด้านความรู้ ความคิด ความหมาย การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น คือ การอ่านอย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว เก็บความรู้และสาระได้อย่างครบถ้วนสามารถใช้วิจารณ์ญาณตัดสินใจได้ว่าควรเชื่อไม่ควรเชื่อ

ทักษะการอ่านจึงมีความสำคัญในการดำเนินชีวิต ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ ได้กล่าวว่าการอ่านมีความสำคัญให้คุณค่าหลายประการ คือ ช่วยสร้างความคิด ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้กับผู้อ่าน เพราะสารแต่ละประเภทจะสอดแทรกเรื่องราว ความรู้ที่แตกต่างกัน บางเรื่องเกี่ยวข้องกับการเรียน บางเรื่องอาจเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน รวมทั้งอาจมีความรู้ใหม่ ๆ ที่ช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้รอบรู้ ทันต่อเหตุการณ์ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาการเรียนรู้ มองโลกที่กว้างไกลผ่านสื่อ การอ่าน สอดคล้องกับศรีวรรณ ศรีสวัสดิ์ (2549 อ้างถึงใน นิรติศัย สุตเพาะ, 2555: บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการแสวงหาความรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต เพราะการอ่านมากจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ฟังที่กว้างไกล สามารถนำความรู้ความคิดที่ได้รับการอ่านมาพัฒนาตนเอง ช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตทำให้มีความเข้าใจผู้อื่นรู้เท่าทันเหตุการณ์ เป็นที่ยอมรับนับถือของคนส่วนมากในสังคม ผู้ที่มีทักษะการอ่านที่ดีสามารถได้รับประโยชน์จากการอ่านหลายด้าน ทั้งด้านการเรียนและการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการอ่านเป็นทักษะสำคัญในการดำเนินชีวิตเพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลินเพื่อพัฒนาตนเอง นำความรู้ความคิดจากการอ่านเป็นแนวทางในการศึกษาและดำเนินต่อไป

ทักษะการอ่านต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถพัฒนาการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเมื่ออ่านเรื่องแล้วต้องสามารถจับใจความสำคัญวิเคราะห์ ตีความ แปรความ ขยายความ ละประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ มีความจำเป็นในชีวิตประจำวันอย่างยิ่ง สามารถเข้าใจเรื่องที่

อ่านได้อย่างชัดเจน ดังที่ สุปราณี สิทธิพล (2549 อ้างถึงใน นิรติชัย สุตพะเพาะ, 2555: 3) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นการแสดงถึงความเข้าใจในการอ่านสิ่งต่าง ๆ เป็นทักษะที่ต้องนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การอ่านข่าว บทความ อ่านสารที่ปรากฏในหนังสือต่าง ๆ อ่านแล้วจับประเด็นสำคัญได้นำข้อคิดไปใช้ในประโยชน์นักเรียนนักศึกษาต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้จำนวนมาก ยิ่งจำเป็นต้องจับใจความเรื่องให้อ่านให้ได้แม่นยำชัดเจน มิเช่นนั้นจะเกิดความสับสน ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่สำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึงเป็นเบื้องต้นในการสอนอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความ แล้วรู้จักนำการอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

นอกจากนี้ผู้กล่าวถึงปัญหาด้านการอ่านจับใจความว่า การที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอาจมีสาเหตุมาจากวิธีการสอนของครู สื่อการสอนและตัวนักเรียน ปัญหาที่สำคัญที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการอ่านของนักเรียนต่ำ นักเรียนขาดความสามารถในการอ่านจับใจความและไม่สามารถสรุปประเด็นของเรื่องได้ ดังที่ ทองจันทร์ เทพคู่ (2556: 2) กล่าวถึงปัญหาการอ่านจับใจความไว้ว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการอ่านต่ำขาดทักษะในการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านจับใจความ ตามกำหนดให้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ประสิทธิภาพของการอ่านไม่บรรลุตามเป้าหมายเท่าที่ควร เนื่องจากยังมีนักเรียนที่อ่านหนังสือซ้ำจับใจความของเรื่องที่อ่านไม่ค่อยได้ขาดความเข้าใจเรื่องที่อ่านตีความไม่เป็นและจากการที่ผู้ศึกษาจัดการเรียนการสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่สองพบว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่านจับใจความสรุปใจความสำคัญไม่ได้ซึ่งปัญหานี้อาจเกิดจากผู้เรียนเองสื่อการเรียนหรือวิธีสอนของครู ครูอาจยังไม่มีวิธีการสอนหรือสื่อที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนใจดังนั้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการอ่านจับใจความและความเข้าใจเรื่องที่อ่านนั้นครูต้องแสวงหาเทคนิควิธีการที่เหมาะสมที่จะส่งเสริมทักษะการอ่านของผู้เรียนและให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

ดังนั้น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความให้สูงขึ้น คณะผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความที่สูงขึ้น โดยใช้กิจกรรมการสอน สื่อการสอนมีหลากหลาย โดยเฉพาะแบบฝึกทักษะ เป็นเครื่องมือสำหรับนักเรียนได้ฝึกฝนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ ทักษะจะเกิดขึ้นได้ต้องกระทำซ้ำ ๆ กันหลาย ๆ ครั้ง การพัฒนาทักษะจะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วหากนักเรียนได้รับการฝึกฝนด้วยการทำเป็นฝึกหัดทำยบทหรือแบบฝึกหัดของกลุ่มวิชาการที่อนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนแต่ถ้าจะให้ให้นักเรียนเกิดทักษะมากขึ้นครูก็สามารถสร้างแบบฝึกเสริมทักษะขึ้นใช้เอง

นอกจากนี้แบบฝึกยังเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อจะได้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น สอดคล้องกับ ลำดวน สุริยวรรณ (2542 อ้างถึงใน ทองจันทร์ เทพคู่, 2556: 3) ได้กล่าวไว้ว่าแบบฝึกทักษะภาษาไทยเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนผลิตสื่อ เสริมทักษะ การอ่าน การเขียน เป็นแนวทางในการปรับปรุงการอ่านการเขียนของนักเรียนให้ยิ่งขึ้น แต่การสอนใช้แบบฝึกภาษาน่าสนใจและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สอน

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความและประสบการณ์การฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน ณ โรงเรียนบ้านหาร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ยังขาดทักษะการอ่านจับใจส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจต่ำกว่าเกณฑ์ คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความมาเพิ่มพูนทักษะในการอ่านของนักเรียน เนื่องจากเปิดโอกาสให้

นักเรียนได้ใช้ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมอ่านด้วยตนเองทำให้สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านเร็วขึ้น ทั้งเป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน ช่วยให้นักเรียนเป็นคนดีคนเก่ง และมีความสุขและอีกอย่างหนึ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร ปีการศึกษา 2561

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร อำเภอบ้านลาด จังหวัดสงขลา ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร อำเภอบ้านลาด จังหวัดสงขลา
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent variable) ได้แก่ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้และความบันเทิงให้กับตนเองช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ทางอ้อม ขยายโลกทัศน์ของผู้อ่านให้กว้างขวางยิ่งขึ้นไม่ว่าจะยุคใด สมัยใด และแม้เทคโนโลยีต่าง ๆ จะเจริญก้าวหน้ามากเพียงใด การอ่านก็ยังเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการติดตามข้อมูลข่าวสาร แสวงหาความรู้ได้สะดวก ละเอียด ชัดเจนกว่าการรับสารด้วยวิธีการอื่น ๆ การอ่านจึงเป็นกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทักษะการอ่านจะช่วยให้บุคคลนั้นมีชีวิตที่ดีทั้งการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ รวมทั้งเป็นคนที่มีความคิดกว้างขวาง ลึกซึ้งในทุก ๆ ด้าน (นพดล จันทรพิชญ์, 2557: 113) ด้วยความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านดังที่กล่าวมานี้ จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่เราจะได้ฝึกตนให้มีทักษะการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน ขอบการใฝ่หาความรู้และหมั่นติดตามความเคลื่อนไหว ความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ด้วยการอ่านอยู่เสมอ เพื่อจะได้นำองค์ความรู้ที่ได้จากการอ่านมาช่วยพัฒนาชีวิตแห่งตนและสังคมส่วนรวมให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

การอ่านจับใจความเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือ เพื่อที่จะเข้าถึงแก่นของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ ข้อมูลที่สำคัญที่สุดเราเรียกว่าใจความและส่วนที่เป็นข้อความประกอบเรียกว่าผลความผู้อ่านจึงควรพิจารณาถึงสองสิ่งนี้จะช่วยให้การอ่านเพื่อจับใจความเป็นไปด้วยความรวดเร็วขึ้น โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 189) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน

3. อ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนที่แน่นอน

4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

นิรัติศัย สุดเพาะ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.33/82.40 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และ 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนการใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ในส่วนของ เอมอร มูลจันทร์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.72/83.09 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค ที่ค่าเท่ากับ 0.6366 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 63.66 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค อยู่ในระดับมาก และทองจันทร์ เทพคู่ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตาตดภูวง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร” ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.11/86.91 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์กำหนด 80/80 2) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 3) เจตคติที่มีต่อการเรียนการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ในภาพรวมอยู่ในระดับชอบมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.35

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความข้างต้น ทำให้คณะผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะนำความรู้จากการอ่านเอกสารและงานวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 14 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 แผนการจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความ จำนวน 1 แผน
- 2.2 แบบฝึกทักษะชุดเรื่องการอ่านจับใจความจำนวน 4 ชุด
- 2.3 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ
- 2.4 แบบประเมินความคิดเห็น

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบแผนกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One group pretest-posttest design) ดังนี้

- 3.1 ทดสอบก่อนเรียน
- 3.2 สอน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 4 ชุด
- 3.3 ทดสอบหลังเรียน
- 3.4 สสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและใช้สถิติ ดังนี้ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การหาประสิทธิภาพการพัฒนาแบบฝึกทักษะ E_1/E_2 และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยวิธี t-test

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.55/81.40 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แสดงความคิดเห็นต่อชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความว่า มีความเหมาะสมระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.49 คะแนน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหา เท่ากับ 4.54 คะแนน (มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด) และค่าเฉลี่ยด้านกิจกรรม เท่ากับ 4.43 คะแนน (มีความเหมาะสมระดับมาก)

อภิปรายผล

จากการศึกษาการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา คณะผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร พบว่า ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.55/81.40 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิรติศัย สุดเพาะ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.33/82.40 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน โดยการใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการใช้ชุดแบบฝึกการอ่านจับใจความทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการอ่านมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของทองจันทร์ เทพคู่ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตาตุมวง อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3. ผลการตอบแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน โดยการใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ผลการตอบแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนโดยการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความในภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเอมอร มูลจันท์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค อยู่ในระดับมาก

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คอยชี้แนะให้การเขียนบทความวิจัยฉบับนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คุณครูที่ปรึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้บริหาร คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทองจันทร์ เทพคู่. (2556). *การสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตาดภูวง อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร*. (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์กรุงเทพ หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน).
- นพดล จันทร์เพ็ญ. (2557). *หลักการใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: เจเนซิส มีเดียคอม.
- นิรัตติย์ สุตเพาะ. (2555). *การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช)*.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2547). *เอกสารการสอนชุดวิชา การอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-8*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อภิรดี สาริกา. (2555). *การพัฒนาแบบฝึกการเขียนย่อความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร)*.
- เอมอร มูลจันทิ. (2555). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม)*.